בע"ה כ"ט באב תשע"ו
02/09/2016
גליון מס' 2963

עלים

עלון קביוץ סעד

פרשת ראה -ראש חודש אלול

"כי יהיה בך אביון...לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ידך מאחיך האביון" (דברים ט"ו, ז')

למעשה דרוש הסבר איך ייתכן שיש בעולם עניים ונזקקים? והלוא הקב"ה זן ומפרנס את כל יצוריו, כפי שאנו מברכים בברכת המזון "כי הוא א-ל זן ומפרנס לכול"?

אכן הקב"ה דואג לפרנסתם של כל היצורים, אולם מתן השפע יכול להתקיים בשתי דרכים: העשירים מקבלים את השפע ישירות אליהם, ואילו העניים מקבלים את פרנסתם על-ידי הצדקה שהעשירים נותנים להם.

שלא כמחשבה הנפוצה שהצדקה היא מעשה נאצל שבו התורם נותן מכספו לזר, האמת שונה לגמרי: ממונו של העשיר אינו באמת שלו, אלא זה כסף שניתן לו כדי לפרנס את העני, והעשיר קיבל אותו בפיקדון לצורך מילוי ייעודו. כשהוא נותן צדקה הוא עושה את מה שמחובתו לעשות, ולכן מתן תרומה לנזקק נקרא 'צדקה', מלשון צדק. חובה ולא טובה!

(מתוך: "שיחת השבוע" - אתר חב"ד)

פרשת שבוע – הרב דוד אסולין

שבת פרשת ראה		ימי החול	
הדלקת נרות	18:44	זמן תפילין /טלית	05:30←05:26
מנחה 14:00	18:55	שחרית א'	06:00
שחרית א'	06:45	שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
שחרית ב'	08:30	שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
מנחה 13:30	17:40	סוף זמן ק"ש	09:30←09:29
מנחה (בני-עקיבא)	14:15	מנחה א' (בחד"א)	13:15
לימוד "מדור לדור"	17:10	מנחה וערבית	18:45
שיעור – אליאב לזר	18:00	שקיעה	18:56←19:03
צאת השבת	19:38	ערבית	20:10

אחות תורנית: דורית רידר

שבת שלום

פרשת ראה

בחלקו השני של פרק יד ובפרק טו הכלולים בפרשתנו, באות מצוות שונות הקשורות לרכושו של האדם ולדרך בה ראוי לו שינהג ברכושו: מעשר שני ומעשר עני, שמיטת כספים וצדקה, מצוות הענקה ודיני בכור בבקר ובצאן. כל המצוות הללו דורשות מן האדם לנהוג באופן מסוים ברכושו: לזכור כי הוא איננו אדון כל, להודות על מה שיש לו ולחלוק בשפע שקיבל מהאל ולתת ממנו לכהן, ללוי, לעני או לעבד.

מצוות הדורשות מן האדם לתת חלק מרכושו לזולת עשויות להיות קשות מאד לביצוע, ובמקרים מסוימים אף מנוגדות לטבע האדם. כך למשל, מצוות הפרשת תרומות ומעשרות, הכרוכה לעיתים בחסרון כיס מרובה, בטורח, בשימת לב ובהשגחה הינה ניסיון גדול לכל אדם ולחברה חקלאית בפרט. כשם שהדבר נכון היום, כך היה נכון גם בעולמם של אנשי ארץ-ישראל הקדומים, שלצד עול מסים כבד תחת השלטון הרומי-ביזנטי היה עליהם גם להפריש מתוצרתם החקלאית תרומות ומעשרות. חז"ל עודדו את יושבי הארץ להפריש על-אף הקשיים הכלכליים הכרוכים בכך וייתכן שמשום כך קראו בעבר בארץ-ישראל בשבת חוה"מ פסח וסוכות (החלים בעונת הקציר והאסיף) את פרשת 'עשר תעשר', פרשה שזכתה למדרשים רבים.

המתח בין הצורך בפרנסה וכלכלה ובין הציווי לתת מרכושנו ובדומה גם המתח בין היותנו בעלי אדמות ורכוש ובין היותנו עבדי ה' החייבים להודות לו על כל שנתן לנו, באים לידי ביטוי ברצף דרשות בבבלי ברכות לה ע"ב. הסוגיה קובעת כי אין לאדם לאכול לפני שיברך, וכי לפני הברכה העולם הוא כמו הקדש, "לה' הארץ ומלואה", אך לאחר ברכה, מותר לאדם ליהנות מן העולם ולהשתמש בו - "והארץ נתן לבני אדם". בהמשך הסוגיה מובאים הקטעים הבאים:

[1] תנו רבנן: "ואספת דגנך", - מה תלמוד לומר? לפי שנאמר: (יהושע א') "לא ימוש ספר התורה הזה מפיך", יכול דברים ככתבן? תלמוד לומר: "ואספת דגנך" - הנהג בהן מנהג דרך ארץ, דברי רבי ישמעאל; רבי שמעון בן יוחי אומר: אפשר אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה, וזורה בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה? אלא: בזמן שישראל עושין רצונו של מקום - מלאכתן נעשית על ידי אחרים, שנאמר: (ישעיהו סא) "ועמדו זרים ורעו צאנכם" וגו'. ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום - מלאכתן נעשית על ידי עצמן, שנאמר: (דברים יא) "ואספת דגנך"; ולא עוד, אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן, שנאמר: (דברים כח) "ועבדת את אויבך" וגו'.
אמר אביי: הרבה עשו כרבי ישמעאל - ועלתה בידן, כרבי שמעון בן יוחי - ולא עלתה בידן.
אמר להו רבא לרבנן: במטותא מינייכו, ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחזו קמאי, כי היכי דלא תטרדו במזונייכו כולא שתא [= אנא מכם, בימי ניסן ובימי תשרי אל תֵרָאוּ לפני, כדי שלא תוטרדו במזונותיכם כל השנה כולה].
[2] אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי: בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי - זו וזו נתקיימה בידן, דורות האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי - זו וזו לא נתקיימה בידן.
[3] ואמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי: בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים; דורות הראשונים היו מכניסין פירותיהן דרך טרקסמון [= שער ראשי] - כדי לחייבן במעשר, דורות האחרונים מכניסין פירותיהן דרך גגות דרך חצרות דרך קרפיפות [= חצר מגודרת] - כדי לפטרן מן המעשר; דאמר רבי ינאי: אין הטבל מתחייב במעשר עד שיראה פני הבית,

שנאמר: (דברים כו) "בערתי הקדש מן הבית"... [לדעת ר' ינאי חיוב הפרשת תרומות ומעשרות מן התבואה חל רק כאשר מכניסים את התבואה אל הבית ודרך כניסה הראשית, כפי שנאמר בווידוי מעשרות 'בערתי הקודש מן הבית' (דברים כו,יג)].

בקטע הראשון מובאת מחלוקתם המפורסמת של ר' ישמעאל ורשב"י בשאלת האיזון בין תורה ועבודה. לשיטתו של רשב"י על ישראל ללמוד תורה, ובזמן שהם עושים רצונו של מקום – כל מלאכתן נעשית על-ידי אחרים. על-פי אותה שיטה קובע רשב"י כי "לא נתנה תורה לדרוש אלא לאוכלי המן" – בני ישראל במדבר שניזונו ונתפרנסו על-ידי האל. לעומתו קובע ר' ישמעאל את הכלל 'הנהג בהן מנהג דרך ארץ'. כשיטתו של ר' ישמעאל הנחו אביי ורבא את תלמידיהם, זו דרכם של בני אדם, האיזון הבריא בין הלימוד ובין העשייה. רבים מאתנו מזדהים עם דבריו של ר' ישמעאל ועם הכרעתם של אביי ורבא כמותו, זוהי דרכנו.

אולם, הסוגיה ממשיכה ומביאה שתי מימרות של ר' יהודה בר' אלעאי העוסקות ביחס שבין דורות הראשונים ובין דורות האחרונים. במימרה הראשונה עולה לדיון השאלה מה עיקר ומה טפל, מה קבע ומה עראי: "דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי - זו וזו נתקיימה בידן, דורות האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי - זו וזו לא נתקיימה בידן". כשהתלמוד מעמיד מימרה זו מיד לאחר דברי אביי ורבא שהכריעו כר' ישמעאל ('הנהג בהן מנהג דרך ארץ') נראה שבכוונתו להזהיר אותנו מפני הסכנה הטמונה בהכרעה כר' ישמעאל. אמנם כן, יש לנהוג כבני אדם, עלינו לדאוג לפרנסתנו ולכל צורכנו, עלינו לחרוש, לזרוע ולקצור, אך כל העת עלינו לזכור מה הקבע בחיינו, מה העיקר, ואז, ורק אז, יעלו אלו ואלו בידנו.

בהקשרה של פרשתנו העוסקת בין היתר במעשרות מעניינת במיוחד המימרה השנייה של ר' יהודה בר' אלעי (קטע מספר 3) בה מובא הבדל נוסף בין דורות הראשונים לדורות האחרונים הנוגע לדרך בה נהגו במעשרות: דורות הראשונים הכניסו את פירותיהם בכניסה הראשית, על-מנת שאלו יתחייבו במעשר, על-מנת שיוכלו לתת את הפירות למי שראוי להם ובכך גם להודות לקב"ה על השפע שהעניק להם. לעומתם, דורות האחרונים, שכזכור עשו מלאכתם קבע ותורתם עראי, שכחו מי הוא אדון העולם, מי העניק להם את אותו שפע, שכחו כי העולם כולו קודש וכי 'לה' הארץ ומלואה' ובעזרת שיטה הלכתית מסוימת (מעין 'טריק') פטרו את פירותיהם ממעשר. כאמור, מצוות כדוגמת מעשר הן מצוות שקשה לקיימן ופעמים רבות הן עשויות להקשות מאד מבחינה כלכלית. לשם כך, באה הסוגיה בכללותה ואומרת לנו: מצד אחד 'הנהג בהן מנהג דרך ארץ', עלינו לחיות בעולם וליהנות ממנו כבני אדם, אך מצד שני – עלינו לזכור מניין הגיע היבול ולברך עליו; עלינו לזכור שהעולם הוא קודש והוא ניתן לנו כדבר שאיננו מובן מאליו. מכיוון שכך, עלינו לדעת שאיננו בעליו ועלינו לחלוק בשפע ובטוב שאנו מקבלים עם הסובבים אותנו. והלוואי שבכך נזכה לתקן מעט.

שקמה כספי – יניב

חודש אלול

"אלה אזכרה.."

ז' אלול- יום פטירתה של בתנו רבקה סימון ז"ל	(תשל"ה)
ח' אלול-יום פטירתה של בתנו לאה ברטוב (זיוון) ז"ל	(תשס"ה)
ט' אלול - יום פטירתה של חברתנו ציפ ברט ז"ל	(תשנ"ח)
ט"ו באלול - **יום השנה** לפטירתו של חברנו בנימין פנחס גינזברג ז"ל	(תשע"ה)
כ"ז אלול –יום פטירתה של גניה כהן ז"ל -אמו של יעקב גורן	(תשנ"ד)

"ואני קרבת א-להים לי טוב" – מהי תפילה?

מחלוקת יסודית וידועה קיימת בין הרמב"ם לרמב"ן אם חובת התפילה יסודה מן התורה או שמא זו תקנת חכמים בלבד. הרמב"ם חוזר על דבריו בכמה מקומות (ספר המצוות, משנה תורה, מורה הנבוכים) וסובר שמצוות תפילה היא מצווה מדאורייתא. לחיזוק דבריו הוא מצטט את מדרש חז"ל בספרי: "ולעבדו בכל לבבכם" - אי זו היא עבודה שבלב? זו תפלה! הרמב"ן חולק על הרמב"ם וסובר שיסוד החובה להתפלל הוא מדרבנן. מלבד הראיות לשיטות השונות מסוגיות הש"ס, מהי נקודת המחלוקת המונחת ביסוד השיטות השונות של הרמב"ם והרמב"ן?

הרמב"ן בדבריו, פותח לנו פתח להבנת העניין. בהשגותיו על דברי הרמב"ם בספר המצוות הוא כותב:

כל ענין התפלה אינו חובה כלל אבל הוא ממדות חסד הבורא יתברך עלינו ששומע ועונה בכל קראינו אליו.

לפי הרמב"ן אין טעם לחייב את האדם להתפלל. התפילה היא זכות וחסד שמעניק הקב"ה לבני האדם כאשר הוא שומע את תפילתנו. בשפה עכשווית היינו אומרים – פראייר מי שלא מתפלל!

הנקודה העולה מדברי הרמב"ן היא שהתפילה היא **אמצעי** כדי שהקב"ה יענה לבקשתנו. אין סיבה לצוות עליה, המעוניין להשתמש בתפילה – מוזמן, ומי שלא מעוניין – ההפסד כולו שלו. במוקד התפילה, לשיטת הרמב"ן עומדות הבקשות והתכלית היא שה' ייענה לתפילותינו.

מה אם כן סובר הרמב"ם? מדוע להבנתו ראתה התורה צורך לחייב את היהודי להתפלל בכל יום? הרמב"ם מדגיש בכמה מקומות שהתפילה היא 'עבודה'. היא מטרה לכשעצמה, ואיננה כלי למילוי משאלות הלב. כך דרשו חז"ל במדרש תנחומא (פרשת תולדות ט):

אברהם – אשתו עקרה, ויצחק – אשתו עקרה, ולמה נתעקרו האמהות? אמר ר' לוי בשם רבי שילא דכפר תמרתא ורבי חלבו בשם ר' יוחנן: שהיה הקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתם, אמר הקדוש ברוך הוא עשירות הן, נאות הן, אם אני נותן להם בנים אינן מתפללות לפני!

מדרש חז"ל זה הוא נפלא ממש, כאשר הוא הופך את היוצרות ומעורר בנו הבנה אחרת על מהות התפילה. בעין פשוטה, התפילה היא **אמצעי** בידי האמהות העקרות כדי להגיע אל **התכלית** שיזכו לפרי בטן. חז"ל במדרש הפכו את הקערה על פיה, וראו בעובדת היותן של האמהות עקרות **כאמצעי** כדי להגיע אל **התכלית** שהיא התפילה בעצמה! מאמצעי להגשמת משאלות בתפיסה הפשוטה עשו חז"ל את הקשר עם הקב"ה בתפילה לעיקר. כך כנראה הבין הרמב"ם את התפילה, וממילא אפשר להבין שזו מצוה שעומדת בפני עצמה.

המחלוקת ההלכתית בין הרמב"ם לרמב"ן ביסוד חובת התפילה נובעת אם כן ממחלוקת עקרונית בהבנת מהותה של תפילה. ברכה גדולה ליכולת שלנו להתפלל יש באימוץ שיטת הרמב"ם. לפעמים הקושי להתפלל נובע מתחושה שאין מי ששומע, מכיוון שלא תמיד יש הלימה והתאמה בין תפילותינו למילוי רצוננו. על פי הרמב"ם נציע להעביר את המוקד מהשאיפה למענה א-להי אל הקשר בעצמו עם הבורא.

סיכום נאה לדברים נמצא בדבריו של הרב י"ד סולובייצ'יק ('עבודה שבלב', עמוד 51):

אחד מכינוייו של הא-ל הוא "שומע תפילה". עלינו לשים ליבנו לכך שהיהדות מעולם לא הבטיחה שא-להים יקבל את התפילות כולן. מידת האפקטיביות של התפילה איננה נושא מרכזי כשאנו עוסקים

בפילוסופיה של העבודה שבלב. התקבלותה של התפילה היא בבחינת תקווה, חזון, משאלה, בקשה, אך לא חוק בל יעבור או הנחת יסוד. בסיסה של התפילה איננה ההכרה באפקטיביות שלה, אלא האמונה כי באמצעותה אנו מגיעים לקירבה אינטימית עם הא–להים, וכך נולדת הקהילה המופלאה החובקת את האדם הסופי ואת בוראו. משימתה היסודית של התפילה איננה נבחנת בתוצאותיה המעשיות אלא ביכולתה ליצור את האחווה המטפיסית שחבריה הם א–להים ואדם.

הרב ארי סט

תזכורת למנהגנו בימי אלול וחגי תשרי כדי שלא להרבות באמירת קדישים בסוף התפילה:

בשחרית – מיד לאחר 'שיר של יום' נתקע בשופר ולאחר אמירת 'לדוד, ה' אורי וישעי' נאמר קדיש אחד בלבד.

בערבית – מיד לאחר 'עלינו לשבח' נאמר 'לדוד, ה' אורי וישעי', ואח"כ קדיש אחד בלבד.

ועזרת דת

שבת ראש חודש אלול-פר' ראה

המולד: ליל ו' שעה 01.00 עם 56 דקות ו: 3 חלקים. מוציאים שני ספרים: בראשון 7 קרואים מפר' ראה. בשני למפטיר מפרשת פנחס "וביום השבת עד ונסכו". ההפטרה: "השמים כסאי" (ישעיהו ס"ו).

יום א' מתחילין לתקוע בשופר, לעורר את המשוקעים בטרדות הזמן... הרמב"ם: "עורו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחיזרו בתשובה וזכרו בוראכם" (לשון הרב"ם בהלכות תשובה).

(לוח ארץ ישראל - הרב טוקצינסקי)

"קום קרא אל א-לוהיך..."

סליחות

חודש אלול בפתח וכמדי שנה נתחיל גם השנה באמירת סליחות בנוסח הספרדים ועדות המזרח.
ניפגש, **בלילה שבין יום ראשון לשני, ב' באלול**, בבית הכנסת של הנוער **בשעה 00:15**
בהמשך השבוע נקיים אמירת סליחות גם **ביום חמישי** בלילה.

לגבי השבועות הקרובים תישלח הודעה במייל.

"אדון הסליחות בוחן לבבות..."

השבוע שחל –

בשבת – בשיעורה של גילי על פרשת השבוע, עמדנו על הניגודיות שבין פרשת: "שמע ישראל" - המוזכרת בפרשת "ואתחנן", לבין פרשת: "והיה אם שמוע.." - המוזכרת בפרשת "עקב". שתי הפרשות מאוגדות יחד באחת המצוות החשובות ביותר ביהדות: "קריאת שמע", כאילו הן אחת, אולם קיימת ביניהן סתירה רעיונית מהותית. פרשת "שמע" מבטאת אהבה טבעית ללא תנאים, הנובעת מהלב ומהנפש: "ואהבת את ה' אלוקיך בל לבבך...", בעוד "והיה **אם** שמוע.." גדושה בהתניות ובעונשים שאינם מותירים מקום לספק באיזו דרך 'מומלץ' לנו לבחור... ובכן, על פי ישעיהו ליבוביץ', מדובר על שני מישורים של עבודת ה': זה המיועד למתקדמים, והוא מישור ה'לשמה' שאינו זקוק לשכנועים ולהנמקות, וזה המיועד למתחילים והוא מישור השכר והעונש ובקיצור - חנוך למאמין על פי דרכו... שמענו רעיון נוסף שאינו מתייחס לארועים השליליים הנוחתים על האדם כעונש הנובע ממעשיו הרעים – סיבה ותוצאה, אלא כתמרור הממליץ לו לקחת פסק זמן ולערוך חשבון נפש (אליעזר גולדמן).
בשיעורו של הרב אחר הצהריים, התחלנו לעסוק בענייני התפילה וניגשנו לשאלה המהותית – האם היא אמצעי או מטרה? האם מדובר ב 'כספומט משאלות' עם מסגרת אשראי בלתי מוגבלת? (רמב"ן), או ב'עבודה שבלב', העומדת בפני עצמה ואינה נאחזת בהישגים? (רמב"ם). הרב מצא שילוב מעניין בין שתי הדעות ודימה את חוויית התפילה לחוויית הקניה –"שופינג". גם וגם! גם חוויה רוחנית ומפגש עם בורא עולם, וגם פעולה אקטיבית שמטרתה לזכות במוצר המבוקש...

ביום שלישי – השלמנו את ההכנות האחרונות לקראת פתיחת השער החדש מכיוון 'כיכר בארי' והאורחת הרשמית הראשונה שהתכבדה להיכנס דרכו, היא - הקידמה! השכם עם שחר ישב לו ידידיה וייזל ליד שולחן ההדרכה שהוצב בכניסה לחדר האוכל מבעוד מועד, כשהוא חמוש במחשבו האישי המתקדם ועל גבו הכסוף מנצנץ לו בחינניות פרי עץ הדעת - סמל התפוח הנגוס. נציין את ידידיה לשבח על כך שהתקין והדריך את הפונים אליו בסבלנות אין קץ, עודד את המתקשים ועזר לכל אחד מהם ביישום היישומון המיועד לפתיחת השער. לאלו המפקפקים ביתרונם של הטלפונים החכמים בטענה ש'חכמתם' באה על חשבון חכמתם של המשתמשים בהם, נביא את האגדה הבאה מבית מדרשו של אפלטון. האגדה מספרת על סירובו של המלך תאמוס למתנה החדשנית אותה הציע לו האל המצרי 'תות' (thoth). תות שהיה אל עסוק מאד במיתולוגיה היוונית והמצרית והופקד בין היתר על כל סוגי המדעים, החדשנות וההמצאות, פנה למלך והציע לו מתנה נדירה. ומהי המתנה? אמנות (techne) חדשה שתעצים את הזיכרון ותגביר את התבונה - המצאת הכתב. המלך הטכנופוב לא השתכנע, סרב למתנה ואף נזף קשות בתות, בטענה הבאה: **"המצאה זו שלך תביא לידי שכחה בנפשות הלומדים, משום שלא ישתמשו יותר בזיכרונם. הם יתנו את אמונם באותיות הכתב החיצוניות ולא יזכרו את עצמם. הדבר המסוים שגילית אינו כלי עזר לזיכרון, אלא להעלאת זיכרונות. אתה מעניק לתלמידיך לא את האמת, כי אם את צלמה של האמת בלבד. הם ישמעו דברים רבים, אך לא ילמדו מאומה. הם יהיו כאילו יודעי הכל, ולמעשה לא ידעו מאומה. הם יהיו חבורה משעממת אשר תופיע כחכמה, אך לא תהיה כזאת במציאות".**

עם רדת הערב, כיכבו ועדת תרבות/צוות 70 לסעד, ברעיון מקורי לקראת סיום החופש הגדול: ערב סרט על הדשא ברוח 'הימים ההם' - הצגה ראשונה לילדים והצגה שניה לנוער ולמבוגרים. שיחזור החוויה הצליח מעל ומעבר למצופה ופס הקול של הסרטים הדהד, ממש כמו פעם, בכל רחבי הקיבוץ. ובכל זאת נתנה הקדמה את אותותיה... במקום המקרן הכבד וגלגלי הסלילים הגדולים שהיו נהוגים באלף הקודם, הסתתרו להם בביישנות המקרן הקטנטן והמחשב הנייד בין עלי הדשא ושלחו את אותותיהם לעבר המסך הענק באיכות ובקול מרשימים. תודה לרננה יערי שנטלה אחריות והתגייסה להפקת הערב. תודה לדותן גולדנברג ולרוני גרוס שהקימו את בית

הקולנוע המאולתר והרימו אותו לגובה מרשים ותודה לסתיו קסלר ולנדב דנין שתפעלו ביעילות ובמקצועיות את מכונת הפופקורן, שהתפצפץ לו ללא הרף במהלך הערב וניחוחו נישא באוויר הפתוח. נציין שהתקבלה פניה רצינית מצדם של המבוגרים דווקא, לשקול את שכפול הצלחת הערב.

ביום רביעי – בבוקר, בשעה 07.00 בדיוק, נכנס השער החדש לפעולה. בכניסה לחדר האוכל, המשיך ידידנו ידידיה לשבת ליד שולחן ההדרכה המכוסה במפה צחורה, ולצייד את הפונים אליו בפתרונות יצירתיים להפעלת הטלפונים הלא מספיק חכמים וה 'כסילופונים' הפשוטים , כדי לפתוח את השער.

וביום חמישי –בבוקר, תם הקיץ, תם לו החופש הגדול, רוח של סתיו החלה מנשבת, והסדר שב על כנו.

יורם קימלמן

ברכות לעולים לכיתה א'!

"...כל עוד עולה הבוקר
כל עוד נכתב הלוח
כל עוד הולך לו בן
ואב בעקבותיו
כל עוד שרים הילדים
על שנה חדשה
כל עוד הכל מתחיל פה שוב מהתחלה

כל עוד הים מתעורר
כל עוד הרוח עולה
כל עוד על שחור הלוח
תתנוסס מילה "

(מתוך השיר "כל עוד" - עלי מוהר)

ביום חמישי עשו את צעדיהם הראשונים והנרגשים ילדינו המתוקים העולים לא': **בניה גלס, נעם אבן צור, גילעד אברהם, כרם ג'יימס, ספיר יהלי גרשי, לוטם לוי, איתי ניר, שילה סאסי, הלל סוברי, יהונתן סולומון, אילה חן סילברמן, רועי צרפתי, יובל קאופמן, אסף שולץ, ידיד שלומי ופורת שילר.**

נברך אתכם בשנים מעניינות ונעימות, שתלמדו בשמחה ובסקרנות ותעלו מעלה במעלות התורה!

ולכל ילדינו שהתחילו השבוע את שנת הלימודים- נאחל שנת לימודים מוצלחת וטובה!

אפרת שלומי בשם ועדת חינוך וקהילת סעד

בנים מספרים

הפעם נארח את: **דידי אפלבום -** בנם של מיכל תבדל"א ומנחם ז"ל

בנושא: **ישראלי בחו"ל**

על החיים כישראלי מחוץ לישראל ותפישת ישראל בקרב קהילות יהודיות והחברה בכלל.

יום חמישי ה' באלול 8.9 בשעה 20:45

במועדון לחבר - הציבור מוזמן

צוות שבעים – שומרים על קשר

פיתחו את השער פיתחוהו רחב

מאוד חריג מצדי להתערב ולהגיב על אירועים או הודעות שקורים בסעד, בייחוד מאז שעזבנו את הקיבוץ ואני בטוח שכמותי נוהגים גם שאר הבנים שעזבו. אולם משקראתי את הנוהל החדש של פתיחת השערים, אני חושב שגם קולם של הבנים שעזבו ומקפידים לבקר את הוריהם חשוב שישמע.

הנוהל החדש המוצע שבו אנשים יפתחו את השער באמצעות אפליקציה וכו'.. מתעלם לחלוטין מכך שיש בקיבוץ שכבה שלמה של מבוגרים שהטכנולוגיה כבר מאחוריהם. גם ההודעה הגורפת שפתיחת השער תינתן רק לחברי הקיבוץ, אינה מתחשבת כלל לא באותם הורים ולא בבנים הפוקדים את הוריהם בכל שבוע, אם לצרכי ליווי לבית החולים או סתם לביקור שבועי או מכל סיבה אחרת.

אני בטוח שאם יקרה משהו לאמא שלי, הטלפון שלה הראשון יהיה אליי. לא למרפאה וגם לא לרכז הביטחון. כשאתה מנסה לתפקד במצבי לחץ (והיה לי ניסיון אחד כזה), הדבר האחרון שאתה רוצה זה להתחיל לחפש מישהו שיואיל בטובו לפתוח עבורך את השער.

לכן אני מציע למוסדות הקיבוץ לשקול את ההצעה שתינתן אפשרות להוסיף בני משק המעוניינים לרשימת המורשים לפתיחת השערים, אם לא בצורה גורפת אז לפחות בצורה סלקטיבית עבור מי שיש לו הורים סיעודיים הזקוקים לו ואינם מסוגלים לפתוח את השער בכוחות עצמם.

אחרי הכול את רובנו אתם מכירים מזה עשרות שנים, אז מה כבר יכול להיות הסיכון בלהוסיף אותנו לרשימה?..

דני אריאל (בנה של אינס אריאל)

לשאולה ולליפא אהרוני ולכל המשפחה, מזל טוב להולדת הנינה

נכדה לריקי ולירון אהרוני בת לענבר ולירון יפה

שתגדל לאושר ונחת!

מהנעשה במשק

באסיפת החברים שנערכה זה לא מכבר, אסיפה שבין סעיפיה אישרנו את הדוחות הכספיים של שנת 2015, קמה למיקרופון שרה רוזמן לברך את מנהלי הענפים על התוצאות המחמיאות (יחסית) של שנה זו, בסיפא של דבריה העירה לי שרה כי אני ממש ממעט לכתוב בעלון "עלים" על הנעשה במשק, וזה יוצר ניתוק בין הפעילות העסקית לבין החברים, השותפים, הבעלים של העסק. היא כמובן צודקת, אך אני כידוע לכם לא אוחז עט אנוכי. אך פטור בלא כלום אי אפשר, אז הנה שרה אני מנסה לחזור למוטב, ואשתדל לעשות זאת בתדירות נאותה. אגב, מזל טוב והרבה נחת לחתונת הנכדה.

ותרשו לי לפתוח באירוע כביש הכניסה החדש לסעד. ....משהו אישי קטן.

לפני שנתיים, ישב במשרדי שייע בר חי וקבל מרות על כך שאין לו יום ואין לו לילה. מאות המשאיות לגזר, לתפו"א החולפות תחת חלונו 24 שעות ביממה, לא נותנות מנוח. מדירות שינה מעיניו, פשוטו כמשמעו.

היינו אז בעיצומו של המאבק להשגת תקציב מדינה/משרד הביטחון לבצוע כניסה אחורית, בטיחותית למשק סעד. בתכנון היה כי הכניסה התפעולית המרכזית לרכבים הכבדים לענפי המשק בסעד, תעבור לצומת בארי. אינני יודע מאין גייסתי אז את העוז להבטיח לשייע כי עד שאסיים את תפקידי בסעד, הוא יזכה להניח את ראשו על הכרית ולישון שנת ישרים. ועל זה נאמר במקורות: **"וְכִי תָחֵל לִנְדֹּר--לֹא-יִהְיֶה בְךָ, חֵטְא" דברים, כ"ג, כ"ג.** שייע השיב לי אז....חלופ, נס זה יקרה כאשר קקטוסים יגדלו על כף ידי.

אז יישר כוח ותודה לכול מי שנתן כתף לקיומה של ההבטחה.

חשמל סולרי מתחנה קרקעית

מזה מספר שנים שאנחנו עוסקים בגמר השגת היתרים לבניית תחנה סולארית קרקעית, בשטח הצמוד למט"ש שלנו (שטח שהחלופות החקלאיות שלו מצומצמות מאד). לשמחתנו הנושא הסטאטוטורי הסתיים, ויש בידנו אישורים להקמה של תחנה מעין זו. הנהלת המשק החליטה להימנע מסיכון ולא להשקיע בעצמנו כסף בהקמת תחנה הקרקעית, ונתנה אור ירוק להשכירו לחברה חיצונית שתשקיע ותקים את המיזם (לתקופה של 24 שנים). עוצב חוזה עם היזם – "חברת סולאיר", אושרה העסקה בהנהלת המשק. אגב, במעמד החתימה קיבלנו מקדמה של מאתיים אלף שקל (שלא חוזרת ליזם בשום מצב). נקווה שבמהרה בימנו נזכה לראות את היזם מקים את הפרויקט, או אז יעבור לידנו יתרת הסכום הכספי והוא משמעותי הרבה יותר.

מטעים ופרדס

שתי חלקות הלימון, נעקרו ותחתן נטענו זה מכבר חלקת אבוקדו וחלקה של תפוז מזן בכיר. הצוות עומד בלוחות הזמנים של הטיפולים הנדרשים בעצים. או טו טו נפתח את עונת הקטיף החדשה. על פי חוות הדעת של הצוות, נראה כי היבול השנה יהיה גבוה משנה קודמת, הלוואי. גם צפי רמת המחיר מנבא עונה טובה, בעז"ה.

בדיקות הקרקע שבצענו בחלקה 42, עברו בהצלחה והן ללא כל נגיעות במחלות המאיימות על המטע העתידי. התוצאות מאפשרות לנו לגשת לתכנון הזנים ומערכת ההשקיה, ובמקביל לבחון את כלכליות הגדלת המטע ב - 120 דונם, בנטיעת אביב 2017.

קייטרינג סעד

בימים אלו אנו מסיימים מספר לא קטן של פעולות שדרוג שנדרשנו על מנת לעמוד בתקנים של רמת איכות והן בדרישות ההולכות ומחמירות של משרד הבריאות.

- חידשנו את מערכת המים שבכניסה למטבח שעמדה בפני קריסה.
- הוספנו תנורים להגברת יכולת הגעה לטמפרטורות מתאימות.
- הוספנו חדר קירור לשמור על מלאי מזון טרי ותקין.
- הפרדנו את חדר אריזת המזון מאולם המשלוחים.
- טיפלנו והסדרנו את איכות בורות הביוב.

במקביל, קיבלנו את כל האישורים הנדרשים להגדלת מספר המנות היומי שאנו יכולים לייצר – 8,000 מנות, שיפור משמעותי מאוד. כמו כן, אפשר להגיד כבר היום כי התוצאות העסקיות של מחצית השנה טובות מהתכנון.

"וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד, לְנַפְשֹׁתֵיכֶם..." יהושע, כ"ג, י"א

במבנה של מכון הגזר הישן, פופלי מאכסן בימים אלו כ – 300 טון של גרעיני חמנייה. האכסון מתבצע בתפזורת, בערמה גדולה וגבוהה במרכז המבנה. **קיימת סכנה** שילד שישחק ויטפס על הערימה עלול להינזק.

הורים, אנא שימרו על ילדיכם ומנעו מהם להסתובב במכון הגזר הישן.

המשך דיווח על שאר ענפי המשק אמסור בעלון הבא.

שבת שלום, חלפ

חוות דעת של סבתא...

הלכתי לראות במו עיניי את משחקי הרצפה שצבעו הילדים במסגרת "קייטנת הנכדים" בניצוחה של ליאור לנדאו - מקסים, מקסים!

אולי זו ההזדמנות לנצל את תנופת העשייה ולפתוח במבצע ניקיון סביב הבתים הכוללים כך יהיה יפה, וגם נקי!

תודה רבה **לגיל פיש וצוות המדריכים בקייטנה** – עשיתם עבודה מעולה והנכדים מאד נהנו!

סבתא יונה רוזנטלר

לשרה רוזמן ולכל המשפחה מזל טוב לנישואי הנכדה
עדי – בתם של רונית ובועז רוזמן עב"ל ערן רוזן
שתזכו להרבה שמחה ונחת!

לרחל כהן מזל טוב להולדת הנינה
נכדה לנועה ולבני לאו, בת לאלומה ולמשה לאו
שתזכי לאושר ולנחת!

משולחנו של מנהל הקהילה

פִּתְחוּ אֶת הַשַּׁעַר פִּתְחוּהוּ רָחָב,
עָבוֹר תַּעֲבֹ֫ר פֹּ֫ה שַׁרְשֶׁרֶת זָהָב:
אַבָּא, וְאִמָּא, וְאָח, וְאָחוֹת,
וְחָתָן וְכַלָּה בְּמִרְכָּבֶת קַלָּה.
...
סַבָּא, וְסַבְתָּא, וְדוֹד, וְדוֹדָה,
וּנְכָדִים וְנִינִים בְּמִרְכָּבֶת פְּנִינִים.
פִּתְחוּ אֶת הַשַּׁעַר פִּתְחוּהוּ רָחָב,
עָבוֹר תַּעֲבֹ֫ר פֹּ֫ה שַׁרְשֶׁרֶת זָהָב:

לא מצאתי מילים מתאימות יותר ממילותיה של קדיה מולודובסקי בתרגומה של פניה ברגשטיין, לאירוע ההיסטורי של השבוע: פתיחת השער החדש, בקהילה רב דורית, בשנת ה- 70 להיווסדה.

אני מעריך שכל מי שכבר יצא בסוף השבוע מסעד דרומה, ודאי מצא את עצמו, כמוני, נוסע לשער הישן, מכח ההרגל, ולפתע נזכר שהיה כאן מהפך. מהפך במובן הפשוט של הפיכת כיוון הכניסה מצפון מערב לדרום מזרח.
מחקרים רבים נעשו על הקושי של בני האדם להתמודד עם שינויים. ברור שכל שינוי הוא תהליך של פרידה מן הישן, צער על שהיה ואיננו, הרגל חדש, ובסוף היכולת לראות את הטוב שבשינוי, בהנחה שיש כזה. מכיוון שקיבלתי פניות רבות לגבי אישורי כניסה מיוחדים לבנים ולעובדים בכירים ופשוטים, חשוב לי לחזור ולהזכיר את ההחלטות שקיבלנו בהנהלת האגודה לפני חצי שנה ופורסמו לציבור כולו ואשר בגינן אני לא נותן שום אישור אלא לתושבי וחברי סעד בלבד.
ההמלצה הראשונית היתה לסגור לגמרי את השער הישן ולאפשר שימוש רק בשער החדש. צריך להבין שהפעלת שני שערים, מכבידה מאד על הבטחון והבטיחות של כולנו. לאחר דיון ארוך, סוכם שהשער החדש, יפעל במתכונת השער כיום וממנו יכנסו כל הבאים בשערנו: חברים, בני חברים, תושבים, אורחים, עובדים קבועים, לקוחות וספקים, תחבורה ציבורית והסעות תלמידים. הוגדר שלתקופת ניסיון, נאפשר שימוש בשער הישן רק לחברים ותושבי הישוב, בתקווה שיקפידו על הכללים ונוכל להשאיר את השער הישן לרווחת תושבי הקבע.
עם יד על לב, ואחרי בדיקה אישית מדובר בדקה ועשרים שניות נוספות, בנסיעה על 80 קמ״ש ובעיקר בשינוי הרגלים. אני רוצה לקוות שעוד שבועיים, נשכח כולנו את קשיי ההסתגלות ונברך על השינוי שמוסיף בטיחות ורוגע לכולנו, ומאפשר גם ציר מילוט, בשעת הצורך ח״ו.

שלושה דגשים הנוגעים לשער החדש ולעובדה שהכביש הכניסה מהחממה ועד לחדר אוכל, הופך להיות ציר ראשי ומרכזי:

א. צומת החממה, הינו צומת מסוכן ובמיוחד למי שיוצא מתוך החממה ושדה הראיה שלו לכיוון שמאל קטן מאד. שימו לב! אנו פועלים לאמצעי בטיחות נוספים.

ב. למי שנוסע מכיוון הרפת לחממה, יש ״אין כניסה״ ליד תחנת הדלק. נהגים שנכנסים ב״אין כניסה ״ מסכנים את עצמם ואת הבאים מולם. ״השמרו מאד לנפשותיכם״!

ג. ליד השער, לכיוון בית הספר החדש, הוכשרו חניות הן לקלנועיות והן לרכבים. הקפידו בבקשה להחנות רק בחניות המסודרות ולא לחסום את מרחב השער.

אמנם השער כבר פתוח, אך בכוונתנו לציין זאת בצורה רשמית וחגיגית בזמן הקרוב בטקס צנוע.
ראוי להודות לכל מי שהיה מעורב, והיו רבים כאלו, ומראש מתנצל שלא אפרט את כולם:
תודה גדולה לחלופ, שראה בחזונו את הכניסה הזו ודחף בכל כוחותיו (ובלי עין הרע יש לו...) שהדברים יצאו מהכוח לפועל. תודה לראש המועצה שממשיך לדחוף ולקדם היכן שרק ניתן. תודה לאליסף ואריאל שהשקיעו שעות במחשבה ותכנון ולכל המעורבים הרבים: מוישלה, בניה, עמוס, אתי, אשר רונה, וואפי הקבלן ועובדיו.
בכל תקלה, שאלה או רעיון חדש בנוגע להפעלת שני השערים, יש לפנות לאריאל סאסי, שמרכז את הדברים ומטפל בהם בעזרת הנוגעים בדבר.

רפואה שלמה

בשעה של רצון לתרום ובתפילה גדולה להחלמה מהירה, החלטנו, לאפשר למשפחת דותן ברזלי לגור בשכירות בסעד, לפנים משורת הדין. דותן הוא בנם של רחל ובניה, המגיע אלינו עם נועה אשתו ובתם שי. הם מתמודדים עם מחלתה של נועה, וזקוקים לתמיכתנו. נאחל להם החלמה מהירה בחסדי שמים.

פעם מטפלת – תמיד מטפלת...

אחרי 37 שנים בחינוך וטיפול בילדינו, ועוד 19 שנים של טיפול בזקנינו, החליטה יונה לפנות מקום לדור הצעיר. בעקבות זאת, אנחנו נערכים להגדרת התפקיד ופרסום דרושים כמקובל. לא עת פרידה עכשיו, ובכל זאת אומר ליונה תודה גדולה, מעומק הלב, על עשרות שנים של טיפול מתוך מסירות ואחריות.

"אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא:...ולוויית המת..." (פאה א')

במשך שנים רבות הוביל חברנו משה גולן עשרות, ואולי מאות, לוויות בקיבוצי הסביבה. בימים אלה הוא מעביר את השרביט על מצווה חשובה זו לדור הבא ומספר חברים נענו לאתגר והסכימו להתגייס בעת הצורך. אליאב לזר, קיבל על עצמו לרכז את הפניות, נפגש עם משה ללמוד את הנושא ומעתה הוא איש הקשר עם קיבוצי הסביבה. ברכת יישר כח עצומה למשה על שנים של התנדבות ראויה לציון, ותודה לאליאב והחברים שנכונו למשימה. מי יתן וידיכם תהיינה ריקות מעמל.

כוחה של מסורת

כבר נכתב ודובר בקייטנת הנכדים, אך אינני יכול שלא להתפעל מהמפעל הקהילתי המקסים הזה. השנה זכינו להיות הורים של בוגרת ו' ו"ממלאי מקום" של סבא וסבתא לנכדת הורינו. אשרינו מה טוב חלקנו ומי ייתן ונשכיל לשמר מסורות ברוכות שכאלה. יישר כח גדול לגיל פיש הרכזת ולכל צוות ההדרכה.

מים בששון

בהתאם לעדכון מחירי המים ברשות המים, בצענו הוזלה של רבע אחוז החל מחיובי יולי. אמנם מדובר בהוזלה מזערית לצרכן אך למען השקיפות אנחנו מדווחים לציבור הרחב. בתקווה שההוזלה הבאה תהיה משמעותית יותר.

חילופי גברי

אחרי שבע שנים בריכוז ההשכרות, דני לזר מסיים את תפקידו. ביצענו הגדרת תפקיד מעודכנת, פרסמנו מכרז וערכנו ראיונות עם המועמדים השונים. בסופו של התהליך, בחרנו בגדי סמואל לתפקיד. גדי ודני החלו בחפיפה

בשבוע שעבר, ומעתה יש לפנות לגדי בנושאי השכרת דירות. תודה לדני על כל השנים בהם נשא בתפקיד וברכת הצלחה גדולה לגדי בתפקידו החדש.

החיים בזבל- תזכורת שנייה

1. לא מפנים שום פסולת להר הזבל מעל סיפן.
2. זבל שלא ניכנס לפחים יש לתאם מראש עם אלי סימון את הוצאתו ופינויו.

שנת חינוך פורייה לכולנו וברכת הצלחה גדולה לכל תלמידינו, מורינו וצוותי החינוך בגיל הרך ובחינוך החברתי.

נחום לנדאו

ברכות ואיחולים

לקשת הימן לשחרית מינא ולתמר בראשי - המסיימות את השירות הלאומי

וליאיר גולדנברג לרגל שחרורך מצה"ל - נחיתה רכה באזרחות והרבה הצלחה בהמשך הדרך!

להדר קאופמן- המתחילה שירות לאומי, שלוחה לך מאתנו ברכת הדרך לשירות משמעותי ותורם.

צוות חומ"ש ובית סעד

תודה

לקהילת קיבוץ סעד היקרה: עם הולדת בננו תבור (אח לאלדר, גבע ויואב), רצינו להודות מקרב לב על החיבוק החם שזכינו לו - במיני מאפים ובישולים, בחיוך, בהתעניינות כנה, בעזרה מכל סוג. כל כך לא מובן מאליו וכל כך מרגש ומשמח. שנזכה להשיב לכולם בשמחות תמיד.

דביקה והלה פורגס

לדיקלה ולעדיאל גינגברג מזל טוב להולדת הבן
לרחלינקה גינגברג לגאולה וללליפא אהרוני ולכל המשפחה
הרבה שמחה ונחת!

הזמנת כוסית

מוזמנים להרים איתנו כוסית לקראת החתונה של

גיל ואביהו

ניפגש בשבת הקרובה אחה"צ בשעה 18:30

ברחבה שליד הבית שלנו (בשכונת שקד)

נשמח לראותכם!

משפחת פיש, כרמלה ושלוימיק קוט